Vantaan ratikka – Tikkurilan suunnittelu, tarkastusmuistio

Oikaisuvaatimuksen ja siitä annettujen vastausten arviointi

2.9.2021 klo 8:00-12:00
9.9.2021 klo 16:00-17:00
13.9.2021 klo 12:00-17:00

Sauli Hakkarainen, Tiina Hulkko

Ote AFRY Finland Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksesta

Asianosainen katsoo, että Sitowise Oy on johtanut hankintayksikköä harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla.

Tarjouspyynnön liitteen 5 kappaleessa 1 todetaan: ”Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä.”

Sitowise Oy on tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön vastaisesti seuraavat viisi erillistä referenssihanketta:
- Matinkylän metroasema
- Niittykummun metroasema
- Urheilupuiston metroasema
- Matinkylän metroaseman läntinen laajennus
- Urheilupuiston metroaseman liityntä- ja aluepysäköintitalo

Kaikki esitetyt referenssihankkeet liittyvät Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen (aiemmalta nimeltään Länsimetro-hanke) eli ovat saman hankkeen osahankkeita. Kyseessä on siis yksi referenssi: Länsimetron ensimmäinen vaihe. Todettakoon vielä, että tosiasiallisesti suunniteltavana on ollut kolme tunneliasemaa, koska kaksi referensseistä liittyy Matinkylän asemaan ja kaksi Urheilupuiston asemaan (Ovat siis hankkeen osahankkeen osahankkeita).

Se, että kyseessä on yksi hanke, käy ilmi lukuisista Länsimetro Oy:n asiakirjoista, esimerkiksi liitteenä 1 olevasta Länsimetro Oy:n 8.9.2008 julkaiseman EU-hankintailmoituksen sivun 2. kohdasta II 1.5, jossa Länsimetro Oy on määritellyt Länsimetro-hankkeen (myöhemmältä nimeltään Länsimetron ensimmäinen vaihe) seuraavasti:

”Länsimetro-hanke käsittää kalliotunnelissa Ruoholahdesta Matinkylään kulkevan metrolinjan, johon kuuluu seitsemän maanalaista metroasemaa sekä bussien liityntäliikennejärjestelyt ja pysäköintiratkaisut asemilla.” Kaikki edellä luettelemamme Sitowise Oy:n viisi referenssihanketta sisältyvät tähän yhteen Länsimetro-hankkeeseen.

Ote Sitowise Oy:n lausunnosta hankintaoikaisuvaatimukseen

Mikäli Hankintayksikkö - vastoin näkemystämme - päättää muuttaa tarjouksen laatupisteiden arviointia Afryn esittämän hankintaoikaisun mukaisesti, pyydämme kohteliaimmin huomioimaan myös seuraavat asiat, jolloin myös Afryn pisteytys muuttuu ja Sitowisen tarjous on edelleen kokonaistaloudellisesti edullisempi:

- Afryn arkkitehtipääsuunnittelijan Länsimetron jatkeen (Matinkylä-Kivenlahti) referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
    - Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke, vaikka kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Rantaväylän Rantatunnelin referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
    - Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke vaikka, kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Raitiotiehankkeen referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
    - ”Tampereen kaupunki kilpailutti vuosina 2014–2015 raitiotien toteutussuunnittelun ja rakentamisen allianssimallilla. Kaupunginhallitus teki 22.6.2015 päätöksen raitiotien infra-allianssin nk. Raitiotieallianssin palveluntuottajista. Kilpailutettuun sisältöön kuului raitiotierata Hervannasta ja Tays keskussairaalalta keskustaan ja edelleen Lentävänniemeen.” Tämän kilpailutuksen jälkeen on ko. raitiotiehanketta ositeltu ja vaiheistettu, mutta kyseessä on koko ajan ollut alkuperäisen laajuuden mukainen hanke, jota 2015 valitut palveluntuottajat ovat saman allianssin sisällä kehittäneet ja edistäneet
- Afryn geosuunnittelijan Länsimetron Matinkylä - Kivenlahti - osuuden referenssit (3 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä.

Korjattu arviointi

Tarjouspyynnössä on todettu, että ”Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä.” Alkuperäisessä vertailussa osahankkeita esimerkiksi Länsimetron osalta on arvioitu erillisinä referensseinä. Länsimetron asemat ovat itsenäisiä kokonaisuuksiaan, joilla on ollut erilliset rakennusluvat sekä toteutus.

Hankintayksikkö korjaa arviointiaan niiden referenssien osalta, jotka voidaan tulkita samaksi hankkeeksi toisen referenssin kanssa. Kaikki saman tilaajan samaan, yhdellä hankintapäätöksellä hankittuun hankkeeseen kuuluvat referenssit arvioidaan yhtenä referenssinä. Tämä koskee sekä Sitowise Oy:n että AFRY Finland Oy:n referenssejä.

Näillä perusteilla arvioinnissa muutettiin tulkintaa Länsimetro Oy:n hankkeista. AFRY Finland Oy:n ja Sitowise Oy:n tarjouksissa on molemmissa esitetty useita Länsimetro Oy:n eri vaiheisiin liittyviä kohteita. Alkuperäisessä tarjousarvioinnissa nämä kohteet tulkittiin erillisiksi referensseiksi. Uudessa arvioinnissa ne on yhdistetty niin, että Länsimetron ensimmäisen vaiheen referenssit yhdistettiin yhdeksi referenssiksi, ja toisen vaiheen toiseksi. Länsimetro Oy:n ensimmäinen vaihe Ruoholahti-

Matinkylä ja toinen vaihe Matinkylä-Kivenlahti käsiteltiin myös uudessa arvioinnissa omina kohteinaan, sillä niistä on tehty erilliset hankintapäätökset.

Tampereen raitiotiehankkeen vaiheet 1 ja 2 on alkuperäisessä tarjousarvioinnissa tulkittu kahdeksi hankkeeksi. Uudessa tarjousarvioinnissa ne on tulkittu vain yhdeksi, sillä niistä on vain yksi hankintapäätös ja tilaaja on sama.

Tarjousten arvioinnissa ei ole otettu missään vaiheessa huomioon mitään hankintamenettelyn ulkopuolista tietämystä, vaan referenssit on arvioitu tarjoajien toimittamien tarjousaineistojen perusteella.

Arkkitehtipääsuunnittelija:

- AFRY Finland Oy:
    1. Länsimetron jatke Matinkylä-Kivenlahti. Kaksi asemaa, liittyvät hankkeet ja osallistumien kaavaprosesseihin → ei aihetta oikaista.
    2. Pisararata, Hakaniemen osuus. Tunneliasema, ratatunneli-, pelastus- ja huoltotunneliosuudet. Liittyvät hankkeet ja osallistumien kaavaprosesseihin → ei aihetta oikaista.
    3. Länsimetron jatke Matinkylä-Kivenlahti - Yleissuunnitelma - Hankesuunnitelma - Maanalainen kaavaprosessi ja ymp. rakentaminen. - 6 metroasemaa - Maanalainen varikko → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
    4. Kehärata Aviapoliksen asema, Lentoaseman asema, Ruskeasannan asemavaraus Viinikkalan asemavaraus → ei aihetta oikaista.
    - AFRY Finland Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit 1 ja 3 tulkitaan uudessa arvioinnissa samaksi kohteeksi
    - → Oikaisu ei aiheuta muutosta henkilön arvioinnin pistemäärään, joka on 9 kokemuksen vastatessa erinomaisesti vaatimuksia
- Sitowise Oy:
    1. Matinkylän metroasema Länsimetron ensimmäisen vaiheen pääteasema ja bussiterminaali → ei aihetta oikaista.
    2. Niittykummun metroasema Länsimetron asema → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
    3. Urheilupuiston metroasema Länsimetron asema → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
    4. Matinkylän metroaseman läntinen laajennus. Kohde on ajallisesti erillinen kohde Länsimetron 1. vaiheesta, mutta uudessa tulkinnassa tiukennettu tulkintaa myös tämän osalta ja katsottu osaksi Länsimetron 1. vaihetta. → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1.
    5. Jousenpuiston pysäköintilaitos. Kohde ei ole Länsimetro Oy:n tilaama työ vaan tilaajan on Kiinteistö Oy Jousenpuiston pysäköinti. Kohde on ollut eri tilaajan työ, jossa on rakennuttu kiinteästi Länsimetron asemaan liittyvä rakennus → ei aihetta oikaista
    6. KOy Valtakulman kehittäminen → ei aihetta oikaista.
    - Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit 1-4 tulkitaan samaksi kohteeksi saadun lisätiedon perusteella
    - → Oikaisu aiheuttaa muutoksia henkilön arvioinnin pistemäärään, joka muuttuu aikaisemmasta 9:stä uuteen arvoon 7 kokemuksen vastatessa hyvin vaatimuksia.

Pääsuunnittelija

- AFRY Finland Oy:
    1. Tampereen raitiotiehanke, osan 1 kehitys- ja toteutusvaihe → ei aihetta oikaista
    7. Tampereen raitiotiehanke, osan 2 kehitys- ja toteutusvaihe → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
    2. Rantatunneli, katu- ja rakennussuunnitelmat → ei aihetta oikaista
    3. Valtatien 12 Rantaväylän tunneli, yleis- ja tiesuunnitelma. Tilaaja on eri kuin referenssissä kaksi → ei aihetta oikaista
    4. Klaukkalantien – Kirkkotien – Alitilantien kiertoliittymä → ei aihetta oikaista
    5. Mt 167 parantaminen välillä Simolanmutka – Apilakatu → ei aihetta oikaista

Geosuunnittelija

- AFRY Finland Oy:
    1. Länsimetron Jatke, KAT1, Kaitaan asema ja ratatunneli → ei aihetta oikaista.
    2. Lahden eteläinen ohitustie → ei aihetta oikaista.
    3. Sammalvuoren varikko: tilaaja on eri kuin referenssissä yksi → ei aihetta oikaista
    4. Pisararata → ei aihetta oikaista.
    5. Länsimetron jatke, RS AJO, Ajotunnelien rakennussuunnittelu → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1.
    - AFRY Finland Oy:n geosuunnittelijan referenssit 1 ja 5 tulkitaan samaksi kohteeksi saadun lisätiedon perusteella
    - → Oikaisu ei aiheuta muutosta henkilön arvioinnin pistemäärään, joka on 9 kokemuksen vastatessa erinomaisesti vaatimuksia

Rakennesuunnittelija:

- AFRY Finland Oy:
    1. Länsimetron jatke RAK2, Espoonlahti ja Kivenlahti. RAK1 rakennesuunnittelun asemavastaava SOU, Espoo. Kohde koskee Länsimetron 2. vaihetta Matinkylä-Kivenlahti → ei aihetta oikaista
    2. Tampereen Rantatunneli → ei aihetta oikaista
    3. Länsimetro Rakennesuunnittelija (lujitusrakenteet LU6, LU8, LU10), PS-KAT sihteeri LM1 (Ruoholahti-Matinkylä). Kohde koskee Länsimetron 1. vaihetta Ruoholahti-Matinkylä, jota ei ole hankittu samalla hankintapäätöksellä kuin referenssiä 1 → ei aihetta oikaista
    4. Teollisuuskadun tunneli, Helsinki → ei aihetta oikaista
    5. Unioninkadun liikennetunneli, Turku → ei aihetta oikaista
    - AFRY Finland Oy:n rakennesuunnittelijan referenssit 1 ja 3 koskevat Länsimetro Oy:n hankkeen eri toteutusvaiheita eivätkä ne ole tarjouspyynnön vastaista pilkontaa.
    - → Ei aihetta oikaisuun

Muuttunut pisteytys

Oikaisuvaatimuksen johdosta tarjoukset on pisteytetty uudelleen yllä näkyvällä tavalla. Oikaisuvaatimuksessa AFRY Finland Oy:n esittämä Sitowise Oy:n pisteytys ei ole perusteltu esitettyjen referenssien perusteella. Esitetty vertailu toisiin arvioituihin henkilöihin (vertaus kustannushallinnan asiantuntijaan) ei ole suoraan vertailukelpoinen, koska henkilöryhmillä on itsenäiset vertailuperusteet. Henkilöryhmien sisällä on tehty kokonaisarviointia esitetyistä referenssikohteista ja niiden perusteella annettu pisteet.

Tämän uudelleen arvioinnin perusteella Sitowise Oy:n laatupisteet ovat 54,17 ja AFRY Finland Oy:n 57,78 ja kokonaispisteet Sitowise Oy 94,17 ja AFRY Finland Oy 93,59. Pisteiden muutos ei muuta valittua toimittajaa vaan työ esitettään tilattavaksi kokonaistaloudellisesti edullisimmalta toimittajalta Sitowise Oy:ltä.